

ZPRAVODAJSTVÍ

z obydlené zatáčky

Duben 2014

Číslo 38

Vydává Obecní úřad Malá Štáhle jako nepravidelný informátor. Příspěvky Obecní úřad Malá Štáhle, Malá Štáhle 26,795 01 Rýmařov. Přípravuje Jana Bulová

Jaro – čas pro nás, zahrádkáře, velmi náročný.

V naší malé obci je zahrádkářem snad každý. Ten, kdo zahrádku nemá, má zajisté alespoň parapet vhodný pro pěstování toho nejrůznějšího.

Mnozí bychom rádi uvítali, pokud by měl den o pár hodin více, aby se všechny ty potřebné činnosti na zahradě stihly včas, a aby se v tom množství práce pro zahradu na něco důležitého neopomnělo.

V dubnu přihnojujeme ovocné stromy, dokončujeme ošetření stromů po zimě, také vyhrabáváme trávníky, pokud jsme toto nestihli už v měsíci březnu. Záhony jahod vyčistíme od starých listů, dosadíme chybějící rostliny, okopeme a přihnojíme.

Připravíme si truhlíky a osazujeme rostlinami, abychom je po květnových ledových mužích mohli dát pěkně na okna a balkony svých bytů a domů.

Měsíce duben je vhodný na rozsazování a přesazování trvalek a skalniček. Vhodný na setí košťálovin, cibule, letniček, ředkviček. Vhodný na sázení rajčat, okurek a paprik do skleníku, na záhonech vyséváme kořenovou zeleninu a brambory. Doséváme trávníky, roubujeme ovocné stromy.

Přejeme všem krásné chvíle při vrtání se v jarem vonící zahradní půdě a radost ze své práce a následně z jejich plodů. I když má duben má jen 30 dní, snad to všechno stihneme a ještě si vyšetříme trochu času na přečtení 38. čísla obecního zpravodaje.

Občanům přejeme krásné Velikonoce i nadcházející JARO

Velikonoce

Velikonoce, pro křesťany neivýznamnějšímu svátku celého roku.

Pojí se s ukřižováním a zmrtvýchvstáním Ježíše Krista. Svůj zrod mají s největší pravděpodobností v pohanských zvyklostech a oslavách příchodu jara, což lze usuzovat podle toho, že velikonoce se slaví se podle prvního jarního úplňku. První neděle po prvním jarním úplňku je tedy neděle velikonoční.

Podle katolické zvyklosti jsou Velikonoce zakončením 40denního postního období. Každý jednotlivý den týdne, který předchází Velikonoce – tzv. pašijový týden, má své jméno. Jméno se váže k tradicím. Zatímco na Modré pondělí naši předci neuklízeli, o Žlutém úterý uklízeli výhradně museli. O Škaredé středě, kdy Jidáš zradil Ježíše, pálii kněží snítky kočiček, které byly posvěceny předcházejícího roku na Květnou neděli. V tento den bychom se, stejně jako naši předci, neměli mračit, aby nám to nezůstalo po zbytek roku. Vážení a milí, dodržujeme tuto tradici. Mám pocit, že mezi „malošťahlaky“ je namračených dost.

Zelený čtvrtek je spojován s Kristovou poslední večeří. Traduje se, že v tento den zvony odletěly do Říma a tak jejich zvuk na vesnicích nahradily řehtačky. Na Zelený čtvrtek by se měly jíst výhradně zelené pokrmy. Absolutním favoritem je špenát připravovaný z mladých kopřiv, který je nabit vitamíny a jarní energií.

Velký pátek připomíná ukřižování Krista. V tento den se má držet největší půst. Velký pátek je dnem smutku a bolesti, kterou zakoušel Kristus na kříži. Pro mnohé venkovany byl Velký pátek dnem plným záhad a kouzel. Ráno před východem slunce se lidé u potoků a řek omývali proudící vodou. Obřad se konal ještě za tmy a za naprostého mlčení. Na Velký pátek se nesmělo hýbat ze země, rýt v ní a kopat, protože se věřilo, že by z ní vytryskla krev a už by nikdy nerodila. Velký pátek je „dnem země“, kde se otvírají její hlubiny a nechávají nahlédnout do svých pokladů. Báseň Poklad od K. J. Erbena všichni známe a epizodu z večerníčkového cyklu Krkonošská pohádka také. Zatímco Velký Pátek je „dnem země“,

Bílá sobota je „dnem ohně“. Mnohé starodávné ohňové rituály pohanů převzalo i křesťanství, a tak se v tento den světí oheň. Hranice se zapaluje před vchodem kostela, a od ní se zapaluje velká svíce, zvaná paškál. Vysoká svíce, na které je vidět kříž, který doprovázejí řecká písmena A (alfa) a Ω (omega). Písmena symbolizují, že Kristus je začátek a konec. Do kříže jsou vepsána jednotlivá čísla letopočtu – symbol toho, že Kristus vládne dějinám. Do kříže je vsazeno pět kadidlových zrn, které představují pět ran Kristových na kříži. Paškálem se vnáší oheň do kostela a zapalují se od něj další svíce. Bílá sobota se nese v duchu příprav na slavnost Vzkříšení a Boží hod velikonoční přináší velké hodování po dnech hladovění. Tradičními velikonočními pokrmy jsou jidáše, mazance a oblíbení velikonoční beránci.

Původ Velikonoc se v mnoha názorech různí, ale všechny výklady Velikonoc spojuje společné téma smrti a zrodu nového života. Jejich základ s největší pravděpodobností sahá do pohanských dob, kdy lidé oslavovali příchod jara a plodnosti, což znamenalo klíčovou životní otázku. Plodnost a nový život symbolizují vajíčka.

Velikonoce se pojí s řadou tradic, z nichž některé jsou již dávno zapomenuté a jiné se uchovaly dodnes.

K nejnámějším a stále dodržovaným symbolům Velikonoc patří pomlázka, chcete-li tatar – karabáč – šlehačka. Názvy jsou různé, symbol předávat prostřednictvím mladých jarních prutů dívkám svěžest je jen jeden. V některých krajích se tatar nahrazuje větvičkou jalovce, někde se polévá vodou – ta se v moderní době nahrazuje voňavkou.

Ať už upřednostňujeme jakékoli pojetí Velikonoc, vždy jsou spojené s vítáním jara. Toto očekávané a vítané roční období se lidé snažili odpradávna přenést různými způsoby i do svých domovů, například v podobě obilí zasazeného v miskách a talířích.

Z jednání obecního zastupitelstva

Jednání dne 3.2.2014:

- Zastupitelstvo obce schvaluje ukončení nájemní smlouvy k pronájmu nebytových prostor (obchodu) paní Martě Švejčíkové k datu 28.2.2014.

Jednání dne 24.2.2014:

- Zastupitelstvo obce schvaluje Smlouvu o úvěru č. 0379945489 na projekt „Malá Štáhlé – přeložka DTS a vedení NN ve výši 1,5 mil.Kč u ČS, a.s..
- Zastupitelstvo obce schvaluje kupní smlouvu s panem Vladimírem Studeným na prodej pozemku 35/17 o výměře 24m² za cenu 30,-Kč/m² pro výstavbu garáže.
- Zastupitelstvo obce schvaluje odstoupení z realizace projektu „Rozšíření muzea v Malé Štáhli – obnova a využití kotelny“ a tím i zrušení dohody o financování projektu se SZIF Opava.

Jednání dne 3.3.2014:

- Zastupitelstvo obce schvaluje pronájem části pozemku p.č. 386/13 panu Petru Mayerovi za nájemné 0,50 Kč/m².
- Zastupitelstvo obce schvaluje pronájem bytu č. 1 v domě č.p. 35 panu Jaromíru Abrahámovi a Denise Říhové.
- Zastupitelstvo obce schvaluje výpověď na provozování kanalizace a ČOV v obci s Městskými službami s.r.o. Rýmařov a pověřuje starostu obce v jednání s VaK Bruntál o možné spolupráci.
- Zastupitelstvo obce souhlasí s provedeným propočtem stočného za rok 2013.
- Zastupitelstvo obce Malá Štáhlé v územní působnosti MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s. schválilo zařazení svého správního území do působnosti MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s. na období 2014-2020.
- Zastupitelstvo obce ukládá starostovi, aby ve vyjádření pro firmu KOVOŠROT – MORAVIA CZ, a.s., ke stavbě zásobníků plynu, byl souhlas vázán na komplexní řešení projektu umístění nadzemních plynových nádrží, tzn. stavbu zásobníků, včetně užití plynu, firmou.

Jednání dne 9.4.2014:

- Zastupitelstvo obce schvaluje rozpočtové opatření č. 1/2014 tak, jak bylo předloženo
- Zastupitelstvo obce schvaluje termín veřejné schůze na pátek 16.5.2014 v 18.00 hod. v Obecním domě s uvedeným programem
- Zastupitelstvo obce schvaluje smlouvy s firmou VaK, a.s., Bruntál na provozování veřejného vodovodu a kanalizace.
- Zastupitelstvo obce schvaluje Smlouvu s firmou EVOLARIS, s.r.o. č. EVO/2014/03/002 na servis týkající se tiskáren.
- Zastupitelstvo obce schvaluje pronájem části pozemku 53/1 panu Vladimíru Neshodovi o výměře 800m² za cenu 0,50,-Kč/m².

Svůj strom si už můžete pokácet ?

Jestliže vám na zahradě překáží strom, kterého se potřebujete zbavit, a dosud jste to odkládali kvůli nepříjemnému papírování, od 15. července 2013 můžete začít kácet bez správního řízení. Umožňuje to novela vyhlášky o pchraně dřevin a povolování jejich kácení (č. 189/2013 Sb.). Než však skočíte po pile nebo sekeře, ujistěte se, že vaše zahrada splňuje podmínky pro volné pokácení dřevin.

Zahrada je v materiálech vyhláškou definována jako „veřejnosti nepřístupný, stavebně oplocený pozemek u bytových a rodinných domů v zastavěném území obcí“. Všechny tyto vlastnosti musí zahrada splňovat současně. Za zahradu podle novely vyhlášky nejsou považovány např. pozemky v zahrádkářských osadách, přestože v nich trvalý pobyt osob není vyloučen, a také zahrady ohraničené pouze živým plotem.

Památné a jinak významné stromy - ačkoli se možnost kácení stromů na vlastním pozemku značně uvolnila, existují výjimky, kdy jen tak kácet stále nelze. Týkají se dřevin, jež jsou součástí významného krajinného prvku či stromořadí, anebo jsou vyhlášeny jako památný strom. Speciálně památný strom lze kácet jen ve veřejném zájmu, například je-li v havarijním stavu.

Vydržte do vegetačního klidu

Ačkoli vám od 15. července 2013 již nikdo nemůže mluvit do záměru pokácet strom na vlastní zahradě, měli byste respektovat alespoň přírodní zákonitosti.

Je obvyklé, že se stromy kácejí v období vegetačního klidu, který začíná od 1. října a končí 31. března, v obci Malá Štáhle se toleruje datum 30. dubna. Kácet v této době je i praktičtější, protože stromy jsou bez listů a tedy lehčí. Také nejsou už plné mízy, čili vlastní práce je čistší.

V době vegetačního klidu především však neponičíte hnízda ptáků na stromě a nevyrušíte je při hnízdění nebo při péči o mladé, což je trestné. Zákon zakazuje úmyslně poškozovat nebo ničit hnízda ptáků, vyrušovat ptáky zejména během rozmnožování a odchovu mláďat.

Kolik to stojí

Pokud si netroufáte pokácet strom sami, můžete se obrátit na specializované firmy. Ty si mohou účtovat částku od 500 korun za strom, až po několik desítek tisíc, v závislosti na obtížnosti zákroku. Obzvláště v rizikových případech, kdy například korunou stromu prochází dráty elektrického vedení, nebo se příliš naklání nad dům nebo jiným nepatřičným směrem atd.

Sraz občanů a rodáků obce Malá Štáhle a bývalých pracovníků LENAS

Zastupitelstvo obce, připravilo na dny 28. a 29. června 2014 Sraz občanů a rodáků obce Malá Štáhle. Akce si klade za cíl přátelského setkání stávajících občanů ale také občanů, kteří již v obci nebydlí, ale mají k ní stále dobrý vztah a také občanů, kteří se v obci narodili a využijí této příležitosti k tomu, aby se po čase na obec podívali.

V letošním roce jsme akci rozšířili o setkání bývalých pracovníků LENAS.

Akce bude úspěšná jedině tehdy, stane-li se věcí všech občanů a tito se do ní, alespoň pasivně zapojí. Program je koncipován tak, aby bylo dost příležitostí k přátelskému pozdravení a popovídání si. Zastupitelstvo obce proto zve všechny občany a bývalé pracovníky k hojně účasti a věří, že jste pozvali či pozvete své blízké a přátele. Pozvěte také vaše spolupracovníky týmy Inu.

Obec zajistí jednotnou pozvánku pro všechny zvané a zašle pozvání těm, kteří v obci nemají příbuzné, ostatní pozvání v okruhu příbuzných zajistí občané. Pohlednice s pozvánkou si můžete zdarma vyzvednout na obecním úřadě.

Přípravný výbor, který zajišťuje vše potřebné a spojené s plánovanou kulturně-společenskou akcí roku, se pravidelně schází ve složení Ing. Miroslav Pospíšil, Ing. Jiří Dvořák, Jana Horňáčková, Jana Bauerová, Petr Kročil, Věra Neshodová, František Vlček, Miroslav Hanuš

PROGRAM

28. června 2014

- 10:00 Zahájení ve společenské místnosti Obecního domu s kulturním programem
- 10:30 Prohlídka Obecního domu a muzea se zápisem do Kroniky obce Malá Štáhle
- 14:00 - 18:00 Zábavný program na návsi obce, atrakce pro děti
- 14:00 – 18:00 koncert cimbálové muziky z Opavy a další vybraná kulturní vystoupení
- 15:00 – 16:00 dětské soutěže
- 20:00 – 24:00 Společenský večer s hudbou v Obecním domě, v případě pěkného počasí na hřišti.
- 21:00 Ohňostroj

29. června 2014

- 11:15 – 12:00 Poutní mše v místní kapli

Občany k účasti zve zastupitelstvo obce. Pozvěte i své známé!

Společenská kronika

Ze všech věd, které člověk může a musí znát, tou hlavní je umět žít tak, aby spáchal co nejméně zla a způsobil co nejvíce dobra.

CVIČENÍ PRO ŽENY

Co se v keramice upeklo, to se v „pinponkárně“ Obecního domu stalo skutečností.

Vždy v úterní podvečer se zde místní ženy sejdou, aby zde protáhly svá krásná těla, aby byla ještě krásnější. Po hodině odchází domů se zpocenými zády, ale hlavně s nádherným pocitem, že udělaly něco pro sebe. Povznášející pocit.

Dovolte mi, poděkovat Janě Dohnalové za její perfektní práci, kterou odvádí coby naše předcvičovatelka.

POZVÁNKA

Pálení čarodějnic a stavění máje

se uskuteční 30. dubna 2014 v 17 hodin na návsi
zveme děti i dospělé

Oslavenci měsíců duben, květen, červen

Hornáčková Kateřina	10. narozeniny
Bulová Barbora	10. narozeniny
Mgr. Dvořák Vít	60. narozeniny
Bauerová Jana	50. narozeniny
Podhorský Ladislav	65. narozeniny

Všem oslavencům gratulujeme a přejeme vše nejlepší do dalších let.

Veřejná schůze občanů

je svolána

na pátek 16.5.2014 v 18.00 hod. do Obecního domu

Program:

Výroční zpráva o hospodaření za rok 2013

Změna správce obecního vodovodu a kanalizace

Sraz rodáků a bývalých zaměstnanců LENAS

Rozhovor měsíce

Výběr tentokrát padl na dalšího mužského jubilanta, konkrétně na pana Mgr. Víta Dvořáka.

Opět příjmení Dvořák, opět muž, opět graduovaný, opět přistěhovalý. Tady ovšem veškerá podobnost končí a to i přesto, že stejně jako lednový protagonista rozhovoru měsíce pan Ing. Jiří Dvořák, je osobností výjimečnou i pan Mgr. Vít Dvořák. Je to člověk s všeobecným přehledem, vlastními názory, aktivní, iniciativní. Člověk, budící dojem bezvýhradné suverenity, který mě k realizaci rozhovoru vlastně ani nepotřeboval. Byly mu položeny otázky a dostalo se mu prostoru pro zpracování odpovědí. Výsledek posuďte sami!

Kde jste se narodil a vyrůstal?

Narodil jsem se v severních Čechách v Mostě a vyrůstal v malém městečku Horní Jiřetín, který leží mezi Mostem a Litvínovem v podhůří Krušných hor. Většina mých spolužáků byly děti horníků a dělníků chemických závodů a elektráren. To znamenalo život v partě vynalézavých grázlíků a dětí v permanentním pohybu. Dětství plné malých rošťáren, ale také sportu. Koupání v zatopených dolech a lesních jezírcích, to vše proložené fotballem, ping-pongem, Sokolem s nezbytnými spartakiádami a později, v rámci obnoveného Junáka, letními prázdninovými tábory. Prostě perfektní dětství.

Vzdělání a práce?

U mne je to složitější. Já jsem střídavě studoval a pracoval. Nejprve střední škola – tedy 4 leté gymnázium a s ním spojený studentský život – to byl Litvínov. Doba takzvané normalizace, ale pro mne především končící éra hippies, kalhoty do zvonu, dlouhé vlasy a dobrá muzika. Skvělé kapely Beatles, Led Zeppelin, Jethro Tull, Deep Purple, Moody Blues, Omega - ten seznam by byl dlouhý. Díky pošramocnému kádrovému profilu jsem po maturitě nakonec skončil na 4 roky na statku. Zjištění, že se člověk užívá bez problémů i rukama, se v životě hodí. Potom 2 roky vojny u tankového pluku v Písku. Pro mne nikoli zbytečný čas – díky tomu umím psát na stroji a přechod na první počítače byl tak jednodušší.

Po vojně Pedagogická fakulta v Ostravě a kantořina, nejprve na základní škole a potom na učilišti. Vzhledem k sametové revoluci a možnosti podnikat, jsem se pustil s kolegy do výstavby větrných elektráren a jednu z prvních farem v ČR jsme postavili a uvedli do provozu pod Dlouhými stráněmi. Tehdy to ještě nebyl boom větrné energetiky, takže spousty problémů se zákony, ochranáři a byrokracií. Podnikání mne bavilo, ale nejsem typ pro jeho českou podobu. Pár let jsem následně pracoval na Magistrátu města Opavy a staral se o sport a mládež.

Tehdejší primátor si mne vybral asi proto, že jsme si vymysleli v Opavě velké sportoviště s plážovkami, skateparkem, hřištěm na softbal a fotbal a uměl jsem napsat žádosti o granty na jeho výstavbu a tento projekt následně zrealizovat.

Být mezi politiky, to normální člověk dlouho nevydrží, takže po 4 letech jsem z magistrátu odešel a od té doby se plně věnuji projektům v rámci našeho občanského sdružení. Naše zaměření je díky pedagogickému vzdělání především vzdělávací. Nejprve musíme zjistit, co se lidi potřebují naučit, důkladně popsat, jak a co je naučíme, vyhrát grant a jím zajistit financování, sehnat prostory, odborníky a lektory a pak vše zrealizovat, obhájit a vyúčtovat.

Oblasti vzdělávání jsou různé, od první pomoci, přes výcvik záchrany na vodě, řešení mimořádných událostí, komunikaci, počítačové dovednosti, ovládání motorových člunů a mnohé další tak, jak se mění podmínky a potřeby lidí.

Tahle práce mě baví – můžu v ní uplatnit vše, co jsem se v životě naučil, jsem zodpovědný především sám za sebe a můžu dělat v klidu a poctivě a to mne uspokojuje.

Rodina a děti?

Manželství první – se ženou jsme se potkali první den na vysoké a od té doby jsme spolu. Stejný obor, stejná třída a nyní i stejná práce.

Máme syna Tomáše, vystudoval Univerzitu obrany státu a loni dokončil doktorát. Žije v Praze s přítelkyní Laurou. Hodně cestují a jsou pohodáři.

Takže i v tomhle ohledu spokojenost.

Proč Štáhle a jak se nám tu žije?

Po poměrně hektické době podnikání, práci na magistrátu, ve sdružení a na projektech jsme se rozhodli změnit způsob života a vyměnit město za venkov. Hledali jsme místo, kde budeme mít odstup od sousedů, kde se budeme moci „hrabat“ v hlíně, kde budou mít prostor i naši psi ..... a kde nám bude dobře.

Štáhli jsme znali již jako vodáci, pak jsem tudy jezdil na Dlouhé stráně, je tu les, řeka i potok, hnízdí a zpívají tu ptáci a za jasných nocí jsou nádherně vidět i hvězdy. Takže když se prodávala bývalá škola, resp. obecní úřad, volba byla jasná. Navíc ... my rádi pracujeme, máme rádi les a houby, kytky, keře, stromy, zvířata, zkrátka přírodu se vším, co k ní patří.

Co nám vadí?

Jsem ze severních Čech, kde byl a stále ještě v podstatě je vzduch jako na Ostravsku, krajina je likvidována doly, elektrárnami a haldami. Již po vojně jsem se rozhodl, že tam žít nebudu, a proto mně vadí to, že si někteří lidé neváží čistého vzduchu, klidu a pohody. Nic z toho si totiž nemůžete koupit.

Pěkně děkujeme za rozhovor a přejeme jen to nejlepší do dalších let.

Veřejně prospěšné práce v obci

Vyzpovídala jsem p. Hanu Tomanovou, jedinou ženu party pracovníků veřejně prospěšných prací.

Hlavní náplň práce:

Pracovní doba nám začíná v půl sedmé ráno a „padla“ máme ve tři hodiny. Teď hlavně uklízíme veřejná prostranství, obecní lesy a chystáme je na výsadbu nových stromků. Uklidili jsme veškerý odpad kolem silnice, který naházeli projíždějící auta, také uklízíme odpad, který do lesa nepatří, a že ho v něm najdeme dost a dost. Máme taky na starosti úklid kostela, hřbitova, muzea apod. Já zajišťuji donášku obědů manželům Gajdošovým. Podílíme se na přípravě plánovaných kulturně-spoolečenských akcí obce, teď se bude chystat na „pálení čarodějnic“ a stavění májky.

Až dokončíme práci v lese, vrhneme se hlavně na úklid obce. Tady bych chtěla apelovat na pejskaře. Zejména pak na majitele větších plemen, aby pečlivě odklízeli exkrementy po svých čtyřnohých miláčcích.

Dále máme v plánu podílet se na přípravách plánovaného srazu rodáků, zajištění veškerého úklidu, pomoc s přípravou občerstvení, příprava nástěnky fotografií a další a další.

Jak probíhá „revoluce“ ve změně sběru tříděného plastového odpadu v naší obci? Podle ohlasů mezi místními je to bez problémů, jak to vidíte vy, co jste u „zdroje“?!

Úplně v pořádku. Každé první pondělí v měsíci svezeme všechny pytle na sběrný dvůr, jednotlivé pytle se zváží a pečlivě zapíše do přichystané evidence. Každá domácnost má příslušnou kolonku a ta se vyplní. Kontrolu pytlů, co v nich je, provádíme pouze okem, je to dobře vidět.

Musím říct, že občané jsou disciplinovaní a poctiví, našli jsme jen jednu tubu od laku na vlasy, jinak v pořádku. Taky musím říct, že všichni občané sběr dodržují, není nikdo, kdo by žádný pytel neodevzdal. Snad jen jednu výtku bych měla. Pytle se vždy musí PODEPSAT. To se někdy opomene, vznikají zmatky a my si pak hrajeme na detektivy.

Ještě bych podotkla, že prázdné pytle jsou k dispozici na obecním úřadě.

Jak jsi v práci, potažmo s prací spokojena?!

Jsem spokojená. Mohlo by nás možná být víc, práce je totiž dost a dost, ale v podstatě jsem velmi spokojená. S ryze mužským kolektivem nemám problém, přistupují ke mně jako k ženě a řekla bych, že možná mi sem tam i z těžké práce uleví.

Nový občanský zákoník

Připravuje starosta obce

Jak je vám jistě ze sdělovacích prostředků známo, od 1. ledna 2014 platí nový základní zákon, vydaný ve sbírce zákonů:

Zákon.č. 89/2012 Občanský zákoník (tzv. nový občanský zákoník)

Nabízíme občanům postupně se seznámit s některými změnami, které se nás mohou dotknout.

Základní koncepční změnou v novém občanském zákoníku oproti stávajícímu právnímu stavu je sjednocení úpravy jednotlivých smluvních typů do jediného právního předpisu. Okamžikem účinnosti NOZ tak dojde k odstranění dosavadní věcně nezdůvodnitelné dvojkolejnosti závazkového práva obchodního a neobchodního, která je dnes v mnohém směru zbytečně duplicitní.

Do soustavy jednotlivých smluvních typů byly zařazeny i ty, které v současném právním řádu stojí mimo občanský i obchodní zákoník. Jedná se zejména o již pojistnou smlouvu upravenou zákonem č. 37/2004 Sb.,

Hlavními inspiračními zdroji pro úpravu obligačního práva v novém občanském zákoníku byly zásady mezinárodních obchodních smluv UNIDROIT, Principy evropského smluvního práva (PECL), projekt Evropského zákoníku o smlouvách (CEC) a zahraniční zákoníky, zejména švýcarský a německý. Čtvrtý díl věnovaný závazkům ze smluv uzavíraných se spotřebitelem vychází z množství evropských směrnic.

V celkovém pojetí úpravy závazků z právních jednání se výrazně promítá ústřední zásada nového občanského zákoníku, kterou je zásada autonomie vůle. Tato se projevuje zejména následujícími způsoby:

- **Ustanovení o smluvním právu jsou zásadně dispozitivní**
Pokud stranám zákonná úprava nevyhovuje, mohou se rozhodnout pro odchylné a jim více vyhovující vymezení práv a povinností. Zákonné znění jim slouží pouze jako inspirační zdroj.
- **Méně přísná pravidla pro vznik, změnu i zánik závazku**
- **Zásada bezformálnosti**
Každý má právo si pro právní jednání zvolit libovolnou formu, pokud jej v tomto směru neomezuje zákon (např. při zřízení či převodu věcných práv – § 560) nebo ujednání s druhou stranou.
- **Právní jednání je třeba v pochybnostech pokládat spíše za platné než neplatné**
- **Ochrana slabší smluvní strany**
V novém občanském zákoníku je na mnohých místech, tudíž i v rámci obligačního práva, pamatováno i na ochranu slabší smluvní strany. Kdo slabší stranou je, bude nutné odvodit z okolností konkrétního smluvního vztahu. Vodičkem je např. možnost strany ovlivnit obsah závazku, nebo její osobní znalosti a zkušenosti.
- **Ochrana spotřebitele**

Reakce občanské iniciativy „Malá Štáhle – zdravé místo k žítí“ na článek uveřejněný v 37. čísle zpravodaje pod titulkem: Aktuální téma – Kovošrot – Moravia CZ a.s.

Nežli se dostaneme k samotnému tématu, dovoluji, abychom se krátce představili. Občanská iniciativa „Malá Štáhle - zdravé místo k žítí“ byla založena na počátku měsíce února 2014 skupinou občanů Malé Štáhle, kterým není lhostejné, v jakém prostředí žijí, zakládají rodiny, vychovávají děti, vnoučata; kterým není jedno, kde a jak prožijí podzim svého života.

Hlavním důvodem, proč vůbec občanská iniciativa vznikla, byla skutečnost, že podnikatelský subjekt Kovošrot – Moravia CZ a.s. začal ke konci roku 2013 v provozovně Malá Štáhle vyvíjet takové aktivity, které měly za následek enormní zhoršení životního prostředí v obci. Vzhledem k tomu, že se Obecnímu úřadu Malá Štáhle ani ve spolupráci s odborem životního prostředí Městského úřadu Rýmařov a České inspekce životního prostředí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje nepodařilo v dohledné době tento problém vyřešit, přičemž máme za to, že se jedná o problém velmi závažný, rozhodli jsme se právě pro založení občanské iniciativy, která bude hájit zájmy všech zde žijících obyvatel, bránit životní prostředí v katastru obce Malá Štáhle a vyvíjet tlak jak na zastupitele obecního úřadu, tak i na další orgány a organizace, v jejichž kompetenci je se danou situací vážně zabývat a nalézt řešení.

A protože občanská iniciativa nezástala nečinná, chtěli bychom se nyní také touto formou vyjádřit k situaci vyvstálé kolem podnikatelského subjektu Kovošrot – Moravia CZ a.s. Jak již bylo zmíněno v posledním čísle zpravodaje, na který tímto navazujeme, občané Malé Štáhle byli na prosincové veřejné schůzi informováni starostou obce o skutečnosti, že firma KOM podnikající na území obce uvedla do provozu drtící linku na zpracování hliníku, kdy součástí této linky je také spalovací pec. S provozem tohoto nového zařízení je však spojen jednak značný hluk a jednak velmi silný zápach, který se nese celou obcí. Občané byli vyrozuměni, že ze strany Obecního úřadu Malá Štáhle je intenzivně jednáno se zástupci firmy KOM o tom, aby neprodleně zajistili odstranění těchto závažných technických problémů, které není možno akceptovat.

V lednu 2014 byli občané prostřednictvím zpravodaje seznámeni s vyjádřením majitele KOM pana Jiřího Ondráka k celé věci.

Dle názoru občanské iniciativy však KOM technické problémy s provozem nového technologického zařízení neodstranil. Zařízení bylo přesto nadále v provozu. Dokonce s tím, že byl zahájen i noční provoz, což skutečně nepovažujeme za snahu situaci všemi možnými prostředky řešit a napravit. Publikované vyjádření pana Jiřího Ondráka považujeme za zavádějící a v celém jednání firmy KOM vůči zástupcům obce (tedy potažmo i vůči samotným občanům) spatřujeme naopak lhostejnost - jak k životnímu prostředí, tak ke všem zde žijícím obyvatelům.

Občanská iniciativa krátce po svém vzniku oslovila příslušné správní orgány a požádala mimo jiné také o poskytnutí informací týkajících se provozovny Malá Štáhle provozovatele Kovošrot – Moravia CZ a.s. Z doručených odpovědí vyplývají například tyto skutečnosti: pokud firma Kovošrot – Moravia CZ a.s. uvedla do provozu pec na vypalování barev a umělých hmot z hliníkového odpadu, činila tak bez souhlasu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, který je pro provoz takového zařízení nutný, tedy aniž by proběhlo zjišťovací řízení podle zákona č.100/2001 Sb., o posouzení vlivu na životní prostředí. Stejně tak jsou bez patřičných povolení v areálu firmy umístěny zásobníky propan-butanu. Stavební úřad Městského úřadu Rýmařov nebyl požádán o souhlas se změnou užívání stavby. Obecnímu úřadu Malá Štáhle nebyla předložena komplexní dokumentace, která by podložila, jaké zařízení bylo vlastně v provozovně KOM instalováno, k čemu jsou využívány zásobníky propan-butanu. Provoz zařízení je v současné době předmětem šetření České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu v Ostravě.

A právě vzhledem k těmto zjištěním cítí občanská iniciativa potřebu jakési zpětné vazby na zmíněný článek posledního zpravodaje na téma Kovošrot - Moravia CZ a.s. a rovněž má za to, že obyvatelé Malé Štáhle by měli vědět, že ne vždy jsou věci úplně tak, jak se zdají být. Je samozřejmě již věcí každého občana, jaký pohled a názor si na celou záležitost vytvoří, nakolik se ho tento problém bude osobně dotýkat, zda se bude o něj dále a hlouběji zajímat, žádat informace od příslušných úřadů, na které má právo, a nakolik bude považovat jednání KOM za skutečně korektní, vstřícné a ohleduplné - k občanům, ke všem dotčeným úřadům (které jsou podle všeho jaksi ze strany KOM vytrvale obcházeny a nerespektovány), ale také k samotné přírodě. Vždyť doslova za branou areálu firmy KOM, na druhém břehu řeky Moravice - tedy „co by kamenem dohodil“ - se nachází evropsky významná lokalita "EVL Moravice" a přírodní rezervace "PR Niva Moravice" s ochranným pásmem. Ani tento fakt však – zdá se - není příliš důležitý. Občanská iniciativa Malá Štáhle – zdravé místo k žití v každém případě bude situaci kolem podnikatelských aktivit firmy KOM nadále sledovat.

A touto cestou bychom také chtěli apelovat na Vás, zde žijící obyvatele. Aby jste hlavně Vy, jakožto občané Malé Štáhle, kteří zde chcete nadále opravdu zdravě žít, prožít spokojené stáří a vychovávat své děti, přispěli svou aktivitou či případně názorem na toto dané téma, ať již z vlastní iniciativy, návštěvou Obecního úřadu nebo například svým názorem na následující Obecní schůzi.

Je totiž pro nás, Občanskou iniciativu „Malá Štáhle – zdravé místo k žití“ velmi důležitá zpětná vazba od Vás, ostatních spoluobyvatel obce, za které tu právě společně bojujeme.

A věřte, že toto počínání má opravdu smysl.

Občanská iniciativa „Malá Štáhle – zdravé místo k žití“